

som man altid har anseet berettigede til en vis Andeel; men jeg skulde formene, at man ikke gennem Høiesteretsdommen af 1862 har nogen egentlig Visshed for, at der ikke foruden disse Parter er adskillige Andre, som ogsaa kunde have Deel i disse Rettigheder; det turde maaskee netop være det virkelige Forhold, at der gjerne kunde være forskjellige andre Krav, der vilde kunne træde frem og paa staae, at ligeledes de uden Tvei hidtil vare udelukkede. Man sagde ikke i 1862, at der ingen Andre var, der uden Tvei kunde være udelukkede, men man afgjorde ifkun Forholdet imellem de procederende Parter indbyrdes, og det jo endog ifkun saaledes, at det ene i reen Almindelighed statueredes, at den Ene ikke kunde udelukke den Anden. — Dette bør man lægge Mærke til, thi jeg troer, at de historiske Forhold let føre Tanken ind paa, at det hverken er Gaardmændene eller Huusmændene, — og blandt de Sidste kunde der jo igjen være forskjellige Classer —, hverken Hine eller Disse udelukkende, men, som det hedder i det kongelige Rescript af 30te Mai 1832, i Almindelighed „Bornholms Indvaanere“, der skulde nyde Godt af den kongelige Gave, og det vilde vel egentlig blive ikke blot dem, der paa den Tid netop levede, men ogsaa de fremtidige Indvaanere. Jeg troer netop, at det er den Tanke, der laa bagved det kongelige Rescript af 30te Mai 1832, at Opoffrelsen fra Meggeringens Side skulde stee til Fordeel for Bornholms Indvaanere i Almindelighed, og jeg formener, at naar man ordner Forholdene paa den i Lovudkastet foreslaaede Maade, saa bliver det suarest Bornholms Indvaanere i Almindelighed, baade i Nutid og Fremtid, som faae godt deraf. Tænke; vi os staaende i dette Døielik, da den kongelige Gave kom, og tænke os alle de Bildfarelser og Misforstaaelser, der senere ere indkomne, fjernede, saa synes det mig just det Naturlige, at man maatte komme til at udføre den kongelige Gave paa den Maade, som her er foreslaaet.

Indenrigsministeren: Dersom man gif den Bei, som blev anthydet af det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), vilde man efter min Overbeviisning enten komme til at give Gaver til Ube-

rettigede, eller til ikke at kunne give Erstatning til Berettigede. Det Spørgsmaal er nu ogsaa kommet frem her, om det er de enkelte i 1832 tilstedeværende Huusmænd, der vare berettigede til Andeel i Udmarksjorderne, eller om det er samtlige Huusmænd, daværende og fremtidige? I første Tilfælde vil den Erstatning, som bliver tilkjendt en Huusmand, meget vanskeligt kunne finde sin Mand; og i det andet Tilfælde, vilde man komme til i dette Døielik at give Erstatning til de nulevende; men de fremtidige Huusmænd, der vare ligesaa berettigede, fik Intet. Man kommer altsaa til enten at tilkjende Erstatning, som man ikke veed, hvor man skal bringe hen, fordi Individierne ikke ere der mere, og deres Arvinger muligviis ikke ere at opspore, eller man udelukker fra Erstatning Folk, der ere ligesaa berettigede, som de Huusmænd, der leve 1866.

Sjorth: Jeg skal kun gjøre en kort Bemærkning overfor det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning). Det lod til, at det var i Huusmændenes Interesse, at han satte sig imod Lovens Fremme, men det ærede Medlem er da mere huusmandsfinbet end selve Huusmændene paa Bornholm, thi de faae med stor Veflagelse, at det Lovforslag, der i 1863 var forelagt Landstinget om denne Sag, faldt igjennem, og det er dem, der have ønsket, at Lovforslaget maatte blive forelagt paany. Jeg kan ikke troe, at de Mand, der leve i Forholdene og kjende deres egne Interesser, saa særdeles skulde kunne ønske en saadan Ordning, dersom de ikke ogsaa ventede at faae Noget ud deraf.

C. Nimestad: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet for en kort Bemærkning.

C. Nimestad: Jeg vil blot ligeoverfor det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Siebe), som meente, at det var givet, at Retten tilkom ogsaa Andre end dem; der have procederet i den bekjendte Høiesterets sag, og navnlig alle Indvaanerne paa Bornholm, gjøre